

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam,
3360. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1955,
december 13.,
kedd

Lapunk tartalmából:

- Megjelent könyvek, broszúrák (2. old.)
- Így láttuk — Gondozzuk az államosított házakat (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- Szülői tanácsadó — A játék szerepe a gyermeknevelésben (2. old.)
- Emlékezzünk 1918 december 13-ára (3. old.)
- Németország reakciós egyesítése a porosz szellem feltámadását jelenti (3. old.)
- Néptanácsaink életéből — Egy községi néptanács gazdag tapasztalataiból (3. old.)
- A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozata az irodalomban jelentkező jobboldali elhajlással kapcsolatban (4. old.)

Köszöntjük a pártkongresszust a begyűjtési terv teljesítésével

Népgazdaságunk minden ágában kemény küzdelem folyik, hogy kiváló eredményekkel köszöntsek a II. pártkongresszust. Tartományunk valamennyi ipari vállalatának munkásai fokozott ütemmel dolgoznak a terv-feladatokat teljesítéséért és túlteljesítéséért. Az állami gazdaságok dolgozói, a kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások tagjai és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok nagyrésze hasonlóképpen megelégedett erővel küzdöttek az őszi termények betakarításáért, az őszi szántás-vetési terv megvalósításáért.

A szentannai, fazekasversándi, fenlaki, magyarpécsi kollektív gazdaságok tagjai, a gép- és traktorállomások segítségével, az agrotechnikai szabályok alkalmazásával az évben is gazdag termést takarítottak be. Egyre jobban bővül az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok száma, akik a mezőgazdasági szakemberek útmutatása nyomán, fejlett munkamódszerek alkalmazásával idejében művelik meg földjeiket és így növelik a terméshozamot. Mindezek pártunknak és kormányunknak a dolgozó parasztság iránt tanúsított gondoskodását, a munkásosztály segítségét tükrözik. Eppen ezért a dolgozó parasztoknak arra kell törekedniük, hogy méltóképpen válaszoljanak a munkásosztály segítségére és hogy a II. pártkongresszus tiszteletére teljesítsék állam iránti kötelezettségüket.

A dolgozó parasztság az állam iránti kötelezettség teljesítésével, a jelentős mértékben hozzájárul népgazdaságunk fejlesztéséhez, a könnyű- és főként az élelmiszeripari nyersanyagszükségletének biztosításához, valamint a városi munkássághoz, az ipari központok dolgozóinak élelmezésellátásához. A dolgozó parasztok számára megítélt feladat, hogy maradéktalanul beszolgáltatassa az államnak járó kvótamennyiséget. Tartományunk számos kollektív gazdasága, mezőgazdasági társulása és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztja megértette ez irányú feladatát és száz százalékban teljesítette állam iránti kötelezettségét. Ezek között megemlíthetjük a simándi, magyarpécsi, szentannai kollektív gazdaságokat, Sirlan Ioan Ippai, Padurean Dumitru, Pacurar Alexandru pánkot, Tolnai Sándor péli és más egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztot. Községi viszonylatban szép eredményeket értek el Németeszentpéteren, Bélen és másutt. Mindezek a pártalapszervezetek és a néptanácsok végrehajtó bizottságainak eredményes politikai-felvilágosító munkájáról tanuszkodnak.

De nem minden kollektív gazdaság, egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt tartja becsületbeli feladatának a kvótabeadás maradéktalan teljesítését. Több községben a néptanácsok végrehajtó bizottságai és a pártalapszervezetek nem végeznek alapos politikai felvilágosító munkát a dolgozó parasztok soraiban. Ennek következtében számos községben viszszaadnak a begyűjtési terv teljesítésével. A hibák túlnyomó része a begyűjtés helyes megszervezésének és ellenőrzésének hiányából ered. A rajoni és a községi terménybegyűjtési megbízottak készséggel látják hozzá feladataik teljesítéséhez. A néptanácsok végrehajtó bizottságai sem adták meg a kellő segítséget. Több helyen megtörtént, hogy nem bocsátottak megfelelő szállítóeszközöket a begyűjtési felelősök rendelkezésére. Világosan a begyűjtési szervek felelősei, hogy az egyik kulcs rokonai-

nál rejtette el terményét, csak hogy ne kelljen beszolgáltatnia a kvótamennyiséget. Az elrejtett gabona elszállításához kocsikra lett volna szükségük a begyűjtési szerveknek, a néptanács végrehajtó bizottsága azonban csak a rajoni terménybegyűjtő központ vezetőinek közbenjárására tudta meg a szükséges intézkedéseket. De becsületese dolgozó parasztok sem kaptak szállító eszközöket. Nemcsak tehát, ha Világos község visszatért a beszállítási terv teljesítésével. Lemaradás mutatkozik még Kertölös, Muszka, Obéda, Perjámos, Nádas és több más községben is.

A rajonok közül Gurahonc ért el kielégítő eredményeket. Elenjárónak azonban Gurahonc-rajont sem tekintethetjük, mivel a termelési év már befejeződött, azonban egyetlen termény-nél sem teljesítették száz százalékban a tervet. December 5-ig kukoricából 71,5, napraforgóból 53,8, burgonyából 66,5, szarvasmarha- és sertéshusból 80,2, tehénből 88,2 százalékban teljesítették a tervet. Arad, Nagyszentmiklós, Körös-, Borosjenő- és Lippa-rajonokban néhány termény-nél még 50 százalékos tervteljesítést sem értek el. Így például Lippa-rajonban a kukoricából 37,1 százalékban, Borosjenő-rajonban 40,2 százalékban, míg Arad- és Körös-rajonban a burgonya begyűjtési tervét 32,4, illetve 34,6 százalékban teljesítették. Ennek következtében országos viszonylatban tartományunk az elmaradottak között található.

A begyűjtési tervben mutatkozó lemaradásnak az az oka, hogy a községi néptanácsok, pártalapszervezetek elhanyagolják feladataik teljesítését. Nem mozgósítják a termelőket állam iránti kötelezettségeik maradéktalan teljesítésére. Több községben, mint például Gyorokon, Peregen és másutt a néptanácsok végrehajtó bizottságai nem tart bővített gyűléseket a képviselőkkel, az állandó bizottságok tagjaival, a növénydöntőkkel. Egyes helyeken a pártalapszervezetek sem végeznek kielégítő munkát. Elhanyagolják az agitátorok rendszeres kiképzését, ugyanakkor másodrendű feladatnak tekintik a néptanácsok végrehajtó bizottságainak támogatását a begyűjtési terv megvalósításáért végzett munkában.

A rajoni pártbizottságoknak és a rajoni néptanácsoknak azonnali feladatuk, hogy a községi néptanácsokat és a pártalapszervezeteket a helyszínen ellenőrizzék. Ne hunyjanak szem a felmerülő hibákkal szemben. Vonják felelősségre mindazokat, akik elhanyagolják feladataik teljesítését. A dolgozó parasztokat türelmesen kell felvilágosítani a begyűjtési terv teljesítésének szükségéről, s arról, hogy ez törvényben előírt állampolgári kötelesség. A néptanácsok politikai szervező munkáját minél szélesebb körben támogatniuk kell a párt és az ifjúsági szervezetek, a növénydöntőknek. Együttműködés felvilágosító munkával győzzék meg a termelőket arról, hogy mennyire fontos, hogy beadási kötelezettségüket maradéktalanul teljesítsék. A pártalapszervezetek a többi feladat mellett végezzenek politikai-felvilágosító munkát a begyűjtési terv teljesítéséért.

Ha a néptanácsok végrehajtó bizottságai és a begyűjtési szervek gondosan végzik a begyűjtést és ebbe a munkába bevonják az élenjáró dolgozó parasztokat is, akkor rövid idő alatt behozhatják a begyűjtési terv teljesítésében mutatkozó lemaradást.

Megvitatták az árcsökkentésre vonatkozó határozatot

Mi, pécsi mezőgazdasági dolgozók is örömmel vettük tudomásul kormányunk határozatát, az ipari termékek árcsökkentését. December 6-án nagyszámú falusi dolgozó paraszt gyűlt egybe és beszéltük meg az ipari áruknál történt másodszeri árcsökkentést. A gyűlés végén elhatároztuk, hogy mi is hozzájárulunk e határozat eredményéhez és egy későbbi árcsökkentési feltételeink ki-

vívásához. Ezért terményfeleslegeinket a szövetkezeteken keresztül értékesítjük. Petruți Aurel középparaszt vállalta, hogy jövőre két sertés és egy borjú hizlaltására két szerződést. Hunyadi János, Krestyán Károly és még sokan mások vállalták egy-egy sertés szerződéses hizlaltását.

Tóth Pál,
levelező.

Szépén fejlődő kollektív gazdaság

A szentpéteri „Május 9” kollektív gazdaság megalakulása óta szép eredményeket ért el. A terméshozam növelése lehetővé tette, hogy évről-évre gyarapítsák a közös tulajdonát. A megalakulás alkalmával a gazdaságnak 473 hektár szántófölde volt. Az igavonó állatok és a mezőgazdasági felszerelések száma akkor még nem volt kielégítő. A gazdaság megalakulása óta a tagok száma 186-ra, míg a szántóterület 1134 hektárral növekedett. Jelenleg a közös gazdaságnak 178 lova, 45 szarvasmar-

hája, 318 juha, 204 sertése és 350 szarvasa van. Ez évben a terméshozam növelésénél is szép eredményeket értek el. A terméshozamot 2500 kiló morzsolt kukorica helyett 2800-at, az 1200 kiló napraforgó helyett 1550 kilót takarítottak be. Mindez annak tulajdonítható, hogy a kollektívisták szorgalmasan, az agrotechnikai szabályok előírásai szerint művelték meg a földet.

Bau Ioan,
levelező.

A II. pártkongresszus tiszteletére

Befejezték évi tervüket

A „Dózsa György” bútorgyár december 6-án már 1955 január 2-re termelt. Az évi terv határidő előtti teljesítéséhez hozzájárult a kongresszus tiszteletére tett felajánlások valótávlatossága. Novemberben 117 százalékban teljesítették globális termelési tervüket, készáru tervüknek pedig 147 százalékban tették eleget. A munka termelékenységé-ge 31,7 százalékkal növekedett. Kiszélesítették a szocialista munkaversenyt a II. pártkongresszus méltó fogadására. Novemberben harmadikként emelkedtek az élmunkások színvonalára. A brigádok közötti versenyben Kolmann Károly brigádja került az első helyre.

A novemberben elért jelentős értéki segéd- és nyersanyag megtakarításban kitűnt dolgozók pénzjutalomban részesültek. Ezek között említhetők meg Porsche János, Szemenyei Lajos, Gensinger Vilmos, Wagner Lőrinc, Muresan Petru (a hordógyárból), Jivan Elena, Morovszki Gizella és mások.

Könyvterjesztők tapasztalatcseréje

Az aradtartományi könyvterjesztő vállalat vasárnap, december 11-én az „Uj Idők” filmszínház helyiségében megbeszélést tartott az állandó könyvstandok felelőseivel és az olvasókkal.

A gyűlés első napirendi pontjának megfelelően Jónás Adolf elvtárs, az „Orosz Könyv” üzlet felelőse beszámolt a gyárakban, üzemekben, intézményekben létesített állandó könyvstandok munkájáról. Jónás elvtárs megemlítette, hogy példamutató, eredményes könyvterjesztő munkát végeztek a „Relacerea” gyárban, a TRCLA-ban, a CFR állomásban, a városi néptanácsnál, a „Solidaritatea” asztalosipari szövetkezetben, a „G. Dimitrov” gyárban, a poliklinikán és máshol.

Voltak azonban olyan gyárak, intézmények, ahol a könyvstand felelőse lebecsülte munkáját. Ezért a „December 30”, a „November 7” gyárban, a „Coopmetal” termelőszövetkezetben, a cukorgyárban és máshol, nem folyik kielégítően a könyvterjesztés.

A továbbiakban három, legjobban működő könyvstand felelőse ismertette munkamódszerét.

Beszámolójukból kiűnt: az eredményes könyvterjesztés alapfeltétele, hogy a könyvstand felelőse ne egyedül végezze munkáját, hanem munkaközösség támogatásával. Fontos az is, hogy a felelős ismerje az elárúsításra szánt könyveket és izléstűnik, érdeklődésűnek megfelelő könyveket ajánljon a dolgozóknak.

A jelenlévők felszólalásaikban számos hasznos észrevételt tettek, amelyeknek figyelembevételével a jövőben a könyvterjesztés érezhetően megjavulhat.

Ezután került sor az élenjárók megjutalmazására. Könyvjutalmat kaptak Stanulescu Lucian (TRCLA), Popovici Liviu (Relacerea), Zimmer Luiza (CFR állomás), Mekovits Lajos (Solidaritatea asztalosipari szövetkezet) és még sokan mások a könyvstandfelelősök közül.

További sikerek felé az újító mozgalomban

A „G. Dimitrov” gyárban is eredményesen zárult a május 15 és november 7 között megtartott újítóverseny. Ezidő alatt a dolgozók 89 újítási és észszerűsítési javaslatot nyújtottak be. Ezek közül az újító bizottság november 7-ig 48 javaslatot fogadott el alkalmazás vagy gyakorlati kísérletezés céljaira. A verseny idején összesen 35 újítást már be is vezettek. A gyakorlatban alkalmazott újítások egy év alatt 449.907 lej értékű megtakarítást biztosítottak a gyár számára.

A „G. Dimitrov” gyár újítói és észszerűsítői a II. pártkongresszus tiszteletére új sikerek felé töreknek a verseny után is. Egy hónap alatt — november 8 és december 8 között — újabb 17 javaslatot láttak napvilágra. Az újítóbizottság azóta kétszer összeült és több régi, illetve új javaslatot vitatott meg. A két megbeszélés során az újítóbizottság 8 javaslatot alkalmazásra, öt javaslatot pedig gyakorlati kísérletezésre fogadott el. A novemberben gyakorlatba ültetett újítások egy évi megtakarítási értéke 86.106 lej.

Éjszakai váltásban

Városunk üzemeinek dolgozói a II. pártkongresszus köszöntésére szervezett szocialista verseny keretében nagy lelkesedéssel vesznek részt a moinești kőolajkitermelő 1109-es szonda brigádja által „Emeljük az éjszakai váltás teljesítményét a nappali váltások színvonalára” jelszóval kezdeményezett mozgalomban.

A TEBA gyár dolgozói már eddig is szép eredményeket értek el e mozgalom keretében.

Olar Ana, a TEBA gyár gombolyítóműhelyének dolgozója december 5-9 között az éjszakai váltásban a Baskirov szovjet munkamódszer alkalmazásával 39 százalékos tervteljesítéssel dolgozott. Képünkön Olar Ana látható munkaközben.

A képen Salagor Eugenia, a TEBA gyár szövődéjének egyik elismert munkásnője látható. Ő is bekapcsolódott az „Emeljük az éjszakai váltás teljesítményét a nappali váltások színvonalára” elnevezésű mozgalomba és szép sikereket ért el. A múlt héten az éjszakai váltásban dolgozott és 24,4 százalékkal túlteljesítette tervét.

Követendő eredmények

A „November 7” gyár példamutató vállalat a tervfeladatokat teljesítésében. Az öt éves tervből reá három feladatokat határidő előtt teljesítette és pedig a likőrszitaly 1954 szeptember 22-én, a finomszesz részleg 1955 május 9-én, az élesztő-ovár 1954 december 22-én, a malom pedig 1955 október 26-án. Így az első félévben több vagon fogyasztási normákat. Ellenőrző csoportok alakultak azzal a céllal, hogy minden munkahelyen tanulmányozzák a munkamódszerek és az önköltségek csökkentésének lehetőségeit.

A vállalat munkásai, technikusai, mérnökei és tisztviselőinek 95 százaléka vállalta, hogy a II. pártkongresszus tiszteletére résztvesz a szocialista versenyben. A vállalat 2.756.000 lej tervben felölt szocialista felhal-

mozással szemben december 5-ig 8.386.200 lejt ért el. A II. pártkongresszusra vállalt 244.000 lej szocialista felhalmozást is túlteljesítették 91.800 lejjel. A vállalat valótávlatossághoz nagyban hozzájárult az, hogy a gyár vezetősége, a technikai osztállyal együtt, felvilágosította a technológiai folyamatot és a fájlagos fogyasztási normákat. Ellenőrző csoportok alakultak azzal a céllal, hogy minden munkahelyen tanulmányozzák a munkamódszerek és az önköltségek csökkentésének lehetőségeit.

A termelési normákat átlagosan 14 százalékkal túlteljesítik. Több munkás és technikus újításokat a technológiai folyamat megújítását eredményezte. A malomosztályon Gáll Gábor újításával évi 3.720 lej megtakarítást értek el. Varga Ferenc lakatos újításával ugyancsak a malomosztályon 10.848 lej megtakarítást hozott. Újításokkal megtakarítást értek el Filip Ioan és Pálmai Róbert elvtársak is. Az eddig használatlan felszerelés munkabevetésével 47.612 lej takarítottak meg.

Az évi terv alakulása is előnyös képet mutat. November 30-ig például a tisztaszesz osztályon 90 százalékban, az élesztő-részlegen 92,2 százalékban, a fehérítésznel 102,5 százalékban, a barna lisztrel 92,1 százalékban, a likőrgyárban pedig 94,4 százalékban teljesítették tervüket.

A vállalatok valóra váltásával, lelkes munkával bebizonyította a „November 7” gyár munkaközössége, hogy a rejtett tartalékok feltárásával, a munkafegyelmet betartásával hazánk dolgozóinak egyre több elemiszeret adnak, a népgazdaságnak pedig mind több szocialista felhalmozást. Ezen keresztül mutatják meg, hogy méltóan akarják megvédeni a II. pártkongresszust.

L. P.

Hírek a Szovjetunióból

AGASCÖVÜ KUKORICA

Nagy feltűnést keltett a harkovi mezőgazdasági kiállításán egy különös, ágascövű kukorica, amelyet ukrán szakemberek tenyésztettek ki a Harkov melletti Lenin szovhozban.

Öt évvel ezelőtt Molebnij, a Lenin szovhoz igazgatója az egyik kukoricatáblán járva, felfigyelt egy kukoricára, amelyen nem mindennapi alakú cső képződött. A központi cső körül két kisebb csőhajlás helyezkedett el, tele szemekkel. A cső háromágú volt. Ez a felfedezés arra ösztönözte az agronomus-igazgatót, hogy kipróbálja: vajon a háromágú cső elültetett szemeiből nő-e ismét ágascövű kukorica, növekszik-e a csőhajlások száma és nagysága.

1951 tavaszán elültette a háromágú cső szemeit. Az eredmény: minden tizedik száron 4–5 águ csővek képződtek! A csőhajlások pedig két-két akkora voltak, mint az első ágascövű hajtásai. Kiválogatással és megfelelő agrotechnikai feltételek megteremtésével Molebnij elérte azt, hogy a központi cső körül most már 8–12 csőhajlás képződött. Az ágas csővek elültetett szemeiből pedig 75 százalékban ágascövű kukorica fejlődik.

Az idei tavaszon a Lenin-szovhozban már egy hektáron vetették ágascövű kukoricát. Az eredmény: a legtöbb száron 50–60 deka súlyú ágascövűek képződtek! Az egy hektáron ágas kukorica 100 mázsa szenttermést szolgált, ami 57 mázsa holdankinti szenttermésnek felel meg!

KIS VILLANVMOTOROK

Az Elektrotechnikai Ipari Minisztérium megkezdte a háromfázisú, egyfázisú és egyenáramú kis villanvmotorok sorozatos gyártását. A legkisebb villanvmotorok egyike 5 wattos és beletér egy tenyérbe. A motor 11 cm. hosszú és 5 cm. széles, súlya pedig 420–440 gramm. E motorok közül a legnagyobb 600 wattos, hossza 34 cm. és szélessége 20–22 cm.

E motorokat széleskörűen lehet alkalmazni az ipar minden ágában, a mezőgazdaságban, a háztartásban, tanulmányi körökben, stb.

A motorokból két főtípust gyártanak: a szinkron-motorokat rövidre zárt motorral és áramszedővel ellátott egyenáramú és váltóáramú motorokat.

AZ URALI TAKAREKPERSELY

A Dél-Uralban terül el az ilmenyi hegyvidék, ez a 150 négyzetkilométer nagyságú híres védett terület. Azért élvez védelmet, mert 144-féle ásvány található ott. Ezek közül kilenc csupán Ilmenyben fordul elő. Erthető, miért nevezik „takarekperselynak” ezt a vidéket.

Aki a hegyek árnyékos, erdei ösvényein jár, minduntalan bányákat talál. Bányát? De hiszen legtöbbje csak embermagasságú üreg. Am mindegyik bányában különleges értékes ásványok, drágakövek vannak. A bányák mellett a fákat számmal jelölték meg, a tudósok így állapították meg, mikor tárták fel a bányát és milyen ásvány található benne.

Tulajdonképpen igen régi kékfejt az ilmenyi vidék hírneve. A XVIII. században az üveget pótló csillámot bányászták itt. Eközben találtak értékes drágaköveket, mint topáz, sötét aranyrögöket is. Kitért a „drágaköves aranyláz”: özönlöltek a tájába a szerencsekeresők. Valóságos rablás folyt ezen a területen.

Erdekes története van annak, hogyan vált védett területté az ilmenyi hegyvidék. A forradalom után az uralki a ritka ásványok darabjaival felkeresték Lenint. S Leninnek még arra is volt ideje, hogy foglalkozzék ezzel a problémával; utasítást adott az ilmenyi védett terület megeremtésére. Ez a történet azóta legendává vált, mesélt róla Pavel Bazov, a nagy mesemondó is.

Ma az ilmenyi terület nem egyszerűen csak érdekesség, különleges látvány. Működik ott egy múzeum is, amelynek laboratóriumában a közetek összetételét, származását tanulmányozzák. Ennek népgazdasági, meg tudományos jelentősége van. Például a közetek is tanuskodnak arról, hogy az urali hegyek helyén valamikor hatalmas tenger volt. Találtak egy sárgás, áttetsző ásványt — 200 millió éves! — amely ralmikor a tenger fenekén feküdt.

Megjelent könyvek, brosurák

Az Állami Politikai Könyvkiadó kiadásában „A propagandista kis-könyvtára” sorozatban megjelent a „Szocialista hazafiság és proletármunkaközpont” című brosurá. (64 old. 90 bani).

A brosurában a propagandisták választ találnak számos fontos kérdésre, mint például: mi a hazafiság, hogyan keletkezett és nyilvánult meg a népek hazafisága az évszázadok folyamán, mi a különbség a néptömegek hazafisága és a kizsákmányoló osztályok „hazafisága” között, stb. A választokat népi és más népek történetéből vett számos példa teszi szemléletessé. Külön fejezet szól a szovjet hazafiságról, ennek sajátosságairól és a szovjet társadalom fejlődésében betöltött szerepéről. „A Román Népköztársaságban élő népek hazafiságának hatalmas ereje” című fejezet megmutatja azt a hazafias magatartást, amelyről országunk dolgozói bizonyosságot tesznek és hangsúlyozza a román nép és a nemzeti kisebbségek hazafiságának aktív, mélyen forradalmi jellegét.

A brosurák második része a proletármunkaközpont foglalkozik. Megvilágítja, hogy mi a proletármunkaközpont és milyen szerepet töltött és tölt be a dolgozók egységének megerősítésében, a békeért, a demokráciáért és a szocializmusért vívott harcban. Rámutat arra, hogy a nacionalizmus és kozmopolitizmus a népek gazdasági és politikai elnyomására törekvő imperialista körök ideológiai fegyvere.

A brosurák utolsó fejezete megjelöli a kommunista fő feladatait a dolgozók hazafias és nemzetközi szellemében való neveléséért vívott harcban.

Az Állami Politikai Könyvkiadó kiadásában a Román Munkáspárt II. kongresszusa tiszteletére magyar nyelven megjelent: „A román nép és a Román Népköztársaságban élő összes nemzeti kisebbségek megbontatlan egysége és testvérisége”. (28 old. 25 bani).

„Az állami helyiipar és a kőipar termelőszövetkezet a Román Népköztársaságban”, (A pártoktatási körök tanulói részére). (32 old. 35 bani).

Könyv-tombola

A tartományi Könyvtérjesztő vállalat által kezdeményezett könyvtombola nagy sikerrel zajlott le. Városunk területén 1516 tombolajegyet adtak el, de kiterjesztették ezt az akciót az egész tartományra is. A sorolást december 7-én tartották meg. Az Orosz Könyv Köztársaság-utí üzletében. A négy első díjat — 100 lej értékű könyvet — az 571-es, 599-es 52-es és 19-es számú szelvény tulajdonosai nyerték. Hetven lejes második díjat nyertek a 628-as, 210-es és 1102-es számú szelvények, az 50 lejes harmadik díj nyertesei a 66-as, 168-as és 29-es számú szelvény tulajdonosai.

A tartományból 50 lej értékű könyvet nyertek a lippei 3233-as és 3213-as számú, a kisjenői 2725-ös számú, a

borosjenői 2416-os számú, a nagy-szentmiklósi 3493-as számú, a gunahonci 4116-os számú és a pankotai 4013-as számú szelvények tulajdonosai. Hetven lejt nyertek a kisjenői 2931-es számú és a borossebesi 3607-es számú szelvények. Száz lejt nyert a pankotai 4004-es számú szelvény tulajdonosa.

A nyáron megrendezett könyvtombola is hasonlóan, ez az akció is a könyvtérjesztés igen hatásos eszközének bizonyult. Kíváncsok lennének, hogy a jövőben minél gyakrabban rendezzenek ilyen akciókat és ezekre ne csak városunkban fordítsanak fokozott figyelmet, hanem a falusi szövetkezetekben és a könyvtérjesztéssel megbízott más intézményekben is.

Gondozzuk az államosított házakat

A közelmúltban meglátogattam az egyik állami ház lakóit és váratlanul éppen akkor topannam be, amikor az egyik bérlet a falról lekapart valakital tisztogatta edényeit. Látna megbotránkozását, a világ legteremtésebb hangján ezt felelte:

— Mindig innen vesszük a homokot, mert tisztá.

Sajnos ilyen és ehhez hasonló esetek megengedhetetlenül gyakoriak. És ilyen körülmények között csodálkozhatunk-e azon, hogy hamar tönkremennek az államosított házak? Számos hibát rendszerrel és sokkal több felelősséggel ellátott kiadással lehetünk. Először is minden bérlet, annak tudatában, hogy az államosított ház a nép tulajdona, tartás gondozásában saját lakását, hiszen saját magunknak okozunk kárt és kellemtelenséget, ha nem ügyelünk arra, ami tulajdonképpen a miénk.

A lakóház szocialista gondozásának főfeladata: a bérlet közötti elvtársas magatartás, a megértés. Ilyen légkörben élnek az Átanasoff utca

57. szám lakói, akik együttes munkával rendbehozták az udvari lakásokat és a ház lemosásával egészen barátságosabbá tették környezetüket. Arra kell törekednünk, hogy idejében végezzük el a kisebb javításokat, mert ezzel elkerülhetjük a nagyobb rongálódásokat. A csatornák tisztántartása is fontos, mert a falevelekkel, homokdarával megtelepszó csatorna nem vezeti le az esőt. Még most, a tél beállta előtt, csavarjuk szalmával körül a vízvezeték csöveit, vágjuk be üveggel, vagy tömjük be a csukott pinceablak részeit, mert a fagy beállta után csőrepedés következtében víz nélkül maradhat a ház. Eljött az ideje a homok és fűrészporszalag beszerzésének is, mert még most a szállítást nem okoz különösebb nehézséget. Ha mindezeket megteszük, sokkal kevesebb lesz a panasz, a károkozta kellemtelenség és sokkal több bérlet érzi lakását igazi otthonának.

Balogh Klára,
az ILLA vállalat dolgozója

Rádióműsor

Kedd, december 13

BUKAREST I: 8.05 Központi sajtótájékoztató. 8.13: Csajkovszkij operából. 9.15: Népi zene. 9.45: Adás pinok és iskolások számára. 10.15: Esztrádművészet. 10.45: Szimfonikus zene. 11.25: Barátsági és békedalok román szerzőktől. 11.50: Szonáta. 12. sz. opus. 12.09: Román népi melódiák. 12.55: Hírek. 13.00: Déli hangverseny. 13.40: Dalok a bányászoktól. 14.00: Román zeneszerzők nvtányiból. 14.45: Alexandru Gruzeti énekel. 15.05: Könyv zene. 15.30: Hírek. 15.35: Operabírák. 16.00: Népi zene. 16.30: Előadás. 16.45: Kamarazene. 17.18: Massalitinov szovjet szerző műveiből. 17.30: Rádió-újítás. 17.48: Könyv zene. 18.00: „George Enescu” Állami Filharmonia zene- és énekkarának műsora. 18.55: Hírek. 19.00: Falvak új-sága. 19.30: Kivánsághangverseny. 19.54: Orvosi tanácsok. 20.15: A zene és az élet. 21.15: A szovjet rádió adásának közvetítése. 21.55: Román könnyű zene. 22.15: Kórus zene. 22.35: Ének- és hangszer hangverseny. 23.00: Rádióújság. 23.10: Éjli hangverseny.

BUKAREST II: 14.30: Miről ír a „Scnteia”. 14.40: Vladimir Buncicov énekel. 15.00: Hírek. 15.05: Kivánsághangverseny. 15.35: Eugenia Frunza énekel. 16.00: Rádióújság. 16.15: A főváros hangversenytől. 16.45: Iacobina Vlad énekel. 17.30: Román kamarazene. 18.00: Kivánsághangverseny. 18.30: Adás

az ifjúság számára. 19.45: Szovjet szerzők dalai. 20.00: Rádióújság. 20.45: Népi zene. 21.00: Könyvzene. 21.11: Beethoven szonáták zongorára. 21.45: Külügyi negyedóra. 22.00: Hírek. Sporthírek. 22.20: A Csehszlovák Köztársaság népi zenéből. 22.40: Román könnyűzene. 23.10: A magyar rádió műsora. Hangfelvétel. 0.45: Hírek.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.10: A debreceni népi zenekar játszik. 9.40: Indulók és dalok. 10.00: II. Szellemi öttusa. III. forduló. 10.20: Kis muzsikuskonak. 11.00: Hírek. 11.10: Zenével a föld körül. 12.00: Lányok, asszonyok... 12.15: Könyvzene. 12.45: Versek. 13.00: Hírek. 13.10: Magyar tájak dalai. 14.00: Falusi híradó. 14.15: Operaszínek. 16.00: Hírek. 16.10: Schubert-művek. 16.40: A világirodalom humora. 17.00: Daltanulás. A gyermekrádió műsora. 17.40: Énekkarok műsorából. 18.00: Hírek. 18.10: Mai szerzők operettjeiből. 19.00: A közegészségéről — a tanácsházig. Ríport. 19.10: Szív küldi... 19.55: Kommentár. 20.00: Emlékkönyv. Horváth Ferencel beszélget Kóds Tamás. 20.25: Egy falu — egy nóta. 21.00: Esti híradó. 21.20: Könyv zene. 22.00: A magyar rádió énekkara. 22.50: A Puerto Rico-i népi együttes műsorából. 23.00: Hírek. 23.05: Operett. 24.00: Bartók hangverseny. 1.00: Hírek. 1.10: Kuruc dalok.

Testnevelés és sport

Megkezdődnek a téli szpartakiáda küzdelmei

Ez évben is megrendezték ország-szerre a téli szpartakiáda küzdelmeit, hogy a téli időben is üzhető sportágakban versenyzési lehetőséget biztosítsanak a sportolni vágyó fiataloknak. A versenyeket hét sportág keretében bonyolítják le és ezek: sí, sakk, asztali tenisz, birkózás, korcsolyázás, szánkózás és torna.

A verseny négy szakaszból áll és a küzdelemben az illető sportágban minősítéssel nem rendelkező sportolók vehetnek részt és pedig a szánkózás kivételével, 14 éves kortól feléle. A szánkózási versenyeken 12 év-

nél idősebbek vehetnek részt. Az első versenyszakasz, a sportközösségek keretében szervezik és 1955 december 15—1956 február 12 között tartják. A második versenyszakasz a rajoni, vagy városi, valamint a harmadik, a tartományi verseny, 1956 február 13—március 11 között bonyolódik le, míg a döntőre, a negyedik versenyszakaszra 1956 március 12—31 között kerül sor.

Tartományunkban is, mint szerre az országban, megkezdődtek a szervezési munkálatok és rövidesen megkezdődnek a küzdelmek is a téli szpartakiáda keretében.

Befejeződött a verseny — de nincs még sakkbajnok

Az országos sakkbajnokság küzdelmei szombaton befejeződtek, de az utolsó forduló sem hozta meg a döntést, mert három versenyző: Balanel, Ciociltea és Günsberger végzett az élen egyforma pontszámmal és így a három versenyző egymással küzdelemre dönti majd el, hogy ki nyeri az RNK 1955. évi sakkbajnokságát. Az utolsó forduló eredményei: Urseanu—Gh. Alexandrescu 1:0, Szabó—Voiculescu fél-fél, Costea—Samaritan fél-fél, Troianescu—Crețulescu 1:0, Breazu—R. Alexandrescu 1:0, Balanel—Rusenescu 1:0, Ciociltea—

Reicher 1:0, Halic—Radulescu fél-fél, Drimer—Ghițescu fél-fél, Günsberger—Seimeanu 1:0. A végeredmény tehát:

1—3. Balanel, Ciociltea, Günsberger 11 és fél pont, 4—6. Halic, Radulescu, Szabó 11 pont, 7—8. Ghițescu, Urseanu 10 és fél pont, 9—12. Gh. Alexandrescu, Costea, Reicher, Troianescu 10 pont, 13. Drimer 9 pont, 14—15. Crețulescu, Voiculescu 8 és fél pont, 16—18. Breazu, Samaritan, Seimeanu 7 és fél pont, 19. R. Alexandrescu 7 pont, 20. Rusenescu 6 pont.

Néhány sorban

Az RNK második kupa elődöntőjén a Hadsereg Központi Háza és a Locomotiva Bukarest csapatai mérkőztek és a Hadsereg Központi Háza 4:0 (0:0) arányban fölényesen győzött Alexandrescu, Tataru és Zavoda I gólyaival. A döntőben december 18-án tehát a Hadsereg Központi Háza és a nagyváradi Progresul csapatai mérkőznek.

Szombaton a fővárosban az RNK birkózó válogatottja 5:3 arányban értékes győzelmet aratott a finn birkózó válogatott ellen. A román versenyzők közül Pirvulescu, Horváth, Cuc, Bulcaru és Bujor győztek.

Az RNK asztali teniszesei Highe Wycombe délangiai városban Dél-Anglia válogatottjával mérkőztek és nagy fölénnyel, 8:1 arányban megszerezték a győzelmet.

Az országos súlyemelő csapatbajnoki versenyen a Fl. Rosie sportközössége csapata szerezték meg az első-séget a Hadsereg Központi Háza és a Stiinja csapatai előtt.

Végezték a küzdelem a magyar labdarúgó bajnokságban és az utolsó forduló eredményei az alábbiak: Honvéd—Légierő 7:1, Kinizsi—Vasas 1:0, Szombathely—Vörös Lobogó 2:0, Dorog—Dísgyőr 3:2, Pécsi Dózsa—Győr 2:2, Csepel—Dózsa 0:0, Salgótarján—Vasas Izzó 1:0. A bajnokságot a Honvéd nyerte 45 ponttal, 2. Vörös Lobogó 41 pont, 3. Kinizsi 37 pont, 4. Vasas 36 pont, 5. Dorog 29 pont. Az első osztályból Győr, Dísgyőr, a Vasas Izzó és a Légierő csapata esett ki.

Ma, kedden délután fél 6 órai kezdettel tartja évi konferenciáját az aradi labdarúgó bizottság a „Junius 11” klubban (Alexandri utca sarok), amelyen az összes sportközösségek képviselői, a csapatkapitányok tartoznak megjelenni. A konferencia keretében osztják ki az 1955. lezárt bajnoki csoportok győztesének díjait is.

Időjárás

December 13-án, kedden változó felhőzet mellett gyenge havazás várható, főleg a hegyekben. A hőmérséklet alig változik, napközben 3—6 fok között, éjszaka minusz 1,

plusz 1 fok között lesz. Gyenge, fokozatosan erősödő szél.

A következő 2 napon viszonylag szép idő várható, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Szülői tanácsadó

A játék szerepe a gyermeknevelésben

A tanuló nevelésének két alaplényezője a család és az iskola, a nevelés terén azonos célokat követ. Az iskola és a család közös feladata, hogy a gyermekekből a jövő társadalom építő és harcos tagját nevelje, aki jellemleg és tetteivel fogva is a közösség ügyét szolgálja.

A nevelésnek azonban számtalan oldala van és ezek mindegyikének egyforma arányban nagy figyelmet kell szentelnünk. Az iskolai foglalkoztatás és a tanulás csak egyik oldala annak a sokoldalú tevékenységnek, mely tanulónk idejét kitölti. Ezenkívül még számtalan olyan terület van, melynek észszerű beosztása és ellenőrzése jelentősen elősegíti gyermekeink helyesirányú nevelését. Helytelen tehát az az álláspont, hogy az iskolai munka elvégzése után a szabad idő felhasználását teljes mértékben a tanulóra kell bízniuk. A szabad idő felhasználásának és a szórakozásnak észszerű irányítása elsősorban a szülők kötelessége.

A tanuláson kívüli idő általában a tanuló szórakozását szolgálja, — a szórakozásnak azonban nem szabad öncélúvá válnia. Arra kell törekednünk tehát, hogy a gyermek szórakozását keressük is testi és szellemi gyarapodását segítő elő. Az egyoldalú szórakozás éppen olyan káros, mint a szórakozás teljes mellőzése, avagy a gyermek munkaképességének túlzott igénybevétele.

A kapitalista társadalomban a dolgozók gyermekeinek nem jut szórakozás, mivel a megélhetésért vívott harc nem engedi meg. A munkásgyermek kénytelen szabad idejét kénykereséssel fordítani. A szocialista társadalom ezzel szemben mindenki számára egyformán biztosítja a tanulás feltételeit. Tantervetek tekintetbe veszik a tanuló életkori sajátosságait és a nevelés minden ágának tág teret biztosítanak. A szocialista nevelés az iskola és család szoros kapcsolatán keresztül a tanuló sza-

bad idejének megszervezésére és helyes beosztására is ügyel.

A szórakozás nélkül a nevelés kedvtelen és életunt gépembert faraghat a gyermekből. Eppen ezért a szórakozásnak sokoldalúnak kell lennie. Ide tartoznak a sport, a kirándulás, a szórakoztató vagy ismeretterjesztő előadások, filmek, irodalom, képzőművészet, társasjátékok, ismeretterjesztő gyűjtemények készítése, stb. Főfeladatunk éppen az legyen, hogy a gyermekek szórakozását, játékait, életkori sajátosságainak megfelelően lehetőleg minden téren kiterjesszük.

Általában sok szülő hajlamos arra, hogy a gyermekeit a szórakozástól eltiltsa. Az iskolai tananyag zsúfoltsága, a növekvő követelmények késztetik erre sok szülőt. Nincs rá idő, hangzik leggyakrabban a válasz. Ha sportol, vagy játszik, mikor tanul? — hallatszik a másik megzokott kérdés. Ezekre is van felelet: mindent a maga idejében. Ugy kell tehát tanuló gyermekeink szabadidejét beosztanunk, hogy tanulásra, művelődésre és szórakozásra is jusson idő. Elsősorban a tanulásra és művelődésre kell vigyáznunk, a fennmaradó szabad időt fordítsuk szórakozásra. Ez az acány a tanuló képességétől függ. Gyorsan tanuló gyermekeknél sokoldalú szórakozást, változatos műsort kell megteremtünk, gyengébb felépítőképességű gyermekeknél kevesebb szórakozást kell megengednünk, s annak is inkább lefűrsítő jellegűnek kell lennie.

Az arányos munkabeosztás mellett ügyelnünk kell a megfelelő időbeosztásra is. A szórakozás ne szorítsa háttérbe a tanulást. Ne este kezdjen a tanuló többórás játék után a tanuláshoz, mikor már testleg, szellemileg egyaránt fáradt. Ne délután járjon a könyvetek és ellopult aggyal az utolsó peroban tegyen eleget iskolai kötelezettségének. A szórakozás-

nak tehát általában a testi és szellemi nevelés mellett a felelősséget is szolgálnia kell. Általában elv az, hogy a szórakozás hétközben a tanulás utáni időre, a hét végén pedig vasárnapra essék. Ez az irányelv azonban véletlenül se váljék merev állásponttá. A tanulás időközönkénti megszakítása, 10—15 perces futkórozás, labdázgatás éppen olyan egészséges, mint a tanórán közti szünet. Friss testi mozgás csak felkészíti a szellemi képességet. Ugyanakkor azonban arra is ügyelnünk kell, hogy a nehéz tanulás közti szünetet ne felejtsük — a szórakozás, a szórakozás, a szórakozás — egészítse ki, mert ezek erősítik a tanuló szellemi energiáját.

A tanuló szórakozásának változossága az életkorától függ. A korral rendszerint a szórakozás sokoldalúsága is bővül. Az iskolaelőtti korban a gyermek egész életét a játék tölti ki. Ebben az időszakban lehetőleg arra kell ügyelnünk, hogy a gyermekek a játékon keresztül a logikus gondolkodás készségét elsajátítsák, a munka és rendszerre neveljük. A kisgyermekek játéka egy kell irányítanunk, hogy a képességüket, következetességüket, rendszereteket egyaránt elsajátítsa. Ilyen játékok például építőkockák, építészeti, papír-, fa-, dugó-, stb. játékok készítése, ismeretterjesztő képeskönyvek. Csoportos játékok esetén a közösségi érzés kialakítását szolgáló társasjátékok a legmegfelelőbbek.

Az elemi iskolás gyermekeknél a játék terét már bővíti, s különös figyelmet kell fordítanunk a gyermek testi nevelésére. Labdázgatás, torna, a gyermek korának megfelelő sport, a szabadtéri játék alkossa a szórakozás orozási részét. Ugyancsak ebben a korban vonul be a gyermek életébe a szórakozás másik fő alkotóeleme: a könyv. Vigyáznunk kell azonban, hogy az olvasmányok összhangban legyenek a gyermek mindennapi éle-

tével. Az elemi iskolás gyermek olvasmánya a mese és a gyermek történetek. Nem helyes, ha már ebben a korban kalandregényeket adunk a gyermek kezébe, mivel ezek próbára teszik idejét és meghaladják szellemi képességeit. Verne, May Károly regényei csak a serdülőkorban kephetik a tanuló olvasmányait. Másik szórakozási ág ebben a korban a mozi- és bábszínházlátogatás. Mindezek a gyermek igazságérzetének kifejlesztéséhez is hozzájárulhatnak, s egyben ismeretét is gazdagítják. Természetesen ezen a téren sem szabad a véletlemből esnünk. A mozi látogatás nem válhat mindennapossá. Elegendő, ha az iskola által megszervezett csoportos mozi- és színházlátogatásra sorlírozzunk.

Az elemi iskolában ismerkedik meg a gyermek a szervezeti élettel is. A pionírszervezet a gyermek szórakozásának egyik irányítójává válik. Különösen nagy segítségünkre van a pionírpalota, amely változatos műsorával a tanuló sokoldalú szórakoztató nevelését igyekszik biztosítani. A 7—10 éves gyermek megismerkedik a társasjátékok változatos formáival is. Kíváncsot ezeket a társasjátékokat minél jobban hasznosítsuk az ismeretterjesztés szempontjából is. Történelmi, földrajzi, természettudományi, képzőművészeti, társasjátékok, a legsikerültebb szórakoztatási formák. Az iskolás gyermek a szórakozás terén is megkínálja a társasjátékok. Nem szabad tehát gyermekeinket egyedülre kárhoztatnunk, hanem megfelelő játszótársakról, társasjátékaikról magunknak kell gondoskodnunk.

A 10 éven felüli gyermekek szórakozási érdeklődése elter az előbbiétől. Ebben a korban erőteljesen jelentkeznek a gyermekben a sport különböző ágai, a kalandregények, a gondolkodtató társasjátékok iránti érdeklődés, a gyűjtési szenvedély. Különös gondot kell vigyáznunk arra, hogy az érdeklődés ne csapjon át a szenvedélybe. A 10—14 éves gyermek nagyon hajlamos arra, hogy minden erejét kedvenc szórakozására használja fel. Egész nap futbalozna, vagy

éjjel-nappal kalandregényeket fájna: ha bélégygyűjtő, nem lehet az album mellől elcsalni és így tovább. Vigyázni kell tehát ebben a korban, hogy a tanuló az iskolai feladatok pontos elvégzése esetén is minden erejét ne összpontosítsa egyazon szórakozásra.

Különösen káros tünetként jelentkez ebben a korban nem egyszer a kalandvágy és a túlfűtött akaratú levezetésének egy igen káros oldala: a bandaszellem. Nem egyszer valamelyik erősebb gyermek egész bandát gyűjt maga köré s ténykedésük körül a bandaszellem kétségteleül a helytelenül irányított, vagy nem ellenőrzött szórakozás eredménye, amelynek káros hatása odáig vezethető, hogy a tanuló elhidegtül szülőitől, iskolától egyaránt. Ennek megelőzésére igen kívánatos a túlságosan aktív gyermekkel olyan szórakozással látkötni, amely igénybeveszi energiáját. Különösen hasznosnak ezen a téren a sport, a kirándulás, a sakk. A legeredményesebb természetesen a pionírszervezet teheti a tanuló szabadidejét. A tanuló figyelmét ebben a korban különösen a különböző gyűjtemények kötik le, melyek egyben a rendszerező készség kialakításához, az ismeretgyarapodáshoz is hozzájárulnak. E gyűjtemények igen változatos tárgykörűek lehetnek. Legismertebb ágai: a bélyeg- és éremgyűjtemények, ritkábbak a rovar-, lepke-, tojás-, ásványgyűjtemények. Bármelyikkel is foglalkozik a tanuló, mindegyik gyarapítja a tanuló szakismeretét, bevezeti a tudományos gondolkodásba, összpontosítja figyelmét, rendszerezetét készíti.

A serdülő ifjúkor és elsősorban a középiskola padjaitba került tanulóknál szemben nőnek az igények, a tanulás még nagyobb gondot és még több időt követel. Számos, korábban szórakozásnak tekintett tényező bevonul a tanuló kötelező órarendjébe. A sport hazafias kötelességé válik, az irodalmi olvasmányokat előre tervezsítetik. Felvetődik a kérdés, vajon ebben a korban a sokoldalú, zsúfolt program mellett marad-e idő a szórakozásra? A felelet: kell ma-

radnia. Ifjainknak csak abban az esetben biztosíthatunk örömeti életet, ha a maximális kötelesség teljesítés esetén is gondoskodunk megfelelő szórakozásról. Különösen arra kell törekednünk, hogy gyermekeinkből társadalmi kultúrebert faragjunk. Az irodalom, művészet, sporton kívül elsősorban a tanuló helyes magatartásának, társaságban való viselkedésének kialakítására kell gondot fordítanunk. Az olykor-olykor megrendezett elvtársi összejöveteleken való részvétel nem szabad megakadályoznunk. A tanuló udvarias, csiszolt modorának kialakítására mindenütt meg kell tennünk. Ügyelnünk kell a fiú és leánygyermek közötti helyes és udvarias kapcsolat kialakítására. E korban gyermekeinket meg kell tanítanunk táncolni. Ennek hiánya fargatlanná, felséggé teszi az ifjút, ami viszont később alacsonyrendűséget érezhet vált ki belőle. A helyesen nevelt és szórakozásában helyesen irányított ifjú e korban már öntudatosan végzi munkáját és szórakozását is képességeihez és szabadidejéhez mértezi. Nagy körültekintéssel kell elősegítenünk az ifjú politechnikai nevelését is.

Ebben a korban is jelentkezhetnek a tanuló életében a mértéktelen szórakozás beteges tünetei: a túlzott ön-bizalom, az önhiúság, melynek típuspéldái az „élsportoló”, a „tulintelligencia”, a „malagambizmus”. Ezek a tünetek leggyakrabban a helytelenül irányított és rosszul beosztott szórakozás eredményei. A túlzott sportolás az önhitt attitűd, a rendszertelen, túlhajtott olvasás az elbizakodott intellektus, a mindenlélbenkán, a sok tánc, udvarlás az arszlantípust, a malagambizist alakítja ki, a sok mozi, színház pedig a tanulóval szembeni unalmat válthatja ki az ifjúból.

Mindezek kiküszöböléséhez a nevelés mindmennyire lehetőségei mellett igen fontos tehát a szabadidő helyes kihasználásának, a szórakozás irányításának állandó ellenőrzése. Gyermekeinket csak így nevelhetjük boldog, művelt, munkaszerető, tettekre-kész, önlelővő embereké.

Kovács Géza,
tanár.

Néptanácsaink életéből

Egy községi néptanács gazdag tapasztalataiból

A néptanácsok ereje a tömegekkel való szoros kapcsolatban rejlik. A néptanácsi képviselők, az állandó bizottságok, a nöbizottságok és nöbizottságok, az állampolgári bizottságok sokszázézer dolgozót vonnak be a közigazgatásba.

Pél község évek óta a rajon kulcsközsége közé tartozott. Ez az az almagyarozható, hogy a néptanács végrehajtó bizottsága elzárkózott a tömegektől, nem hallgatta meg a tömegek véleményét.

Most azonban más a helyzet. Grozav Gheorghe, a néptanács végrehajtó bizottságának jelenlegi elnöke és Hodor Ioan titkár tanulmányozták a helyi szövetkezet munkamódszereit, valamint pártunk és kormányunk határozatait. Új szervezeti módszert vezettek be, amely hozzájárult a néptanács és a tömegek közötti kapcsolat megerősítéséhez, a tömegeknek a közigazgatásba való bevonásához.

A közsérajoni néptanács végrehajtó bizottsága jól bevált szervezeti módszereket elérte. Ennek érdekében, az elmúlt napokban tapasztalatserű szervezeti a néptanácsok között. A tapasztalatserű — melyet Pélen tartottak meg — Micske, Szentanna, Fazekasvársánd, Nadab, Székudvar, Varsánd és Ottlaka községek néptanácsainak elnökei vettek részt. Ezalkalmmal tanulmányozták a péli néptanács tevékenységét, elbeszélgettek a néptanácsi képviselőkkel, az állandó és az állampolgári bizottságok tagjaival. Meglátogatták a választókerületeket és elbeszélgettek a választókkal.

A végrehajtó bizottság a község időszakos kérdéseinek megoldásáért

A néptanács végrehajtó bizottsága tevékenységének alapját a kollektív vezetés képezi. Ez biztosítja a helyes határozatok kibocsátását, növeli a bizottsági tagok felelősségérzetét. Pél községben néhány hónappal ezelőtt még hiányzott a végrehajtó bizottsági tagok felelősségérzete, nem jelentek meg rendszeresen a gyűléseken és a határozatokat nem alkalmazták a gyakorlatban.

Azóta, hogy Grozav Gheorghe elvtársat választották meg elnöknek, sokat változott a helyzet. Grozav elvtárs új szellemet hozott a néptanács munkájába. Első feladatának tekintette a végrehajtó bizottság kiépítését, — mivel az nem volt teljes, — azután nagy súlyt helyezett a gyűlések színvonalának emelésére. Két végrehajtó bizottsági gyűlésen elemezték és tanulmányozták a község különböző kérdéseit. A bizottság tagjait körzetebe osztották és minden bizottsági tag 3-4 választókerület munkájáért felel. Így például Lelek Károly végrehajtó bizottsági tag Pantos Nicolae, Leustean Vasile és Uncrui Gheorghe képviselők választókerületéért felel. A bizottsági tagok minden végrehajtó bizottsági gyűlés után felkeresik a körzeteikben lévő képviselőket és ismertetik velük a gyűlés határozatait, a képviselők pedig továbbítják azt a választóknak.

A községben lévő különböző intézmények — mint szövetkezet, kollektív gazdaság, bevonítási szervek, stb. — naponta tájékoztatót kaptak a végrehajtó bizottságtól. A bizottság segít ezeket a szerveket a nehézségek leküzdésében. Így például november 12-én a vég-

rehajtó bizottság napirendre tűzte a felvásárlás kérdését, mivel ezen a téren hiányosságok mutatkoztak. A néptanács elnöke felkérte Sfásie Gheorghe-t, a szövetkezet elnökét, hogy készítsen jelentést. Pótljelentés elkészítésével pedig Bujdosó Mihály elvtársat, a mezőgazdasági és begyűjtési állandó bizottság elnökét bízták meg. A jelentéseket élénk vita követte, amelyből kitűnt, hogy a szövetkezet vezetősége elburokratizálódott, elszakadt a tömegektől s ennek következtében elmaradtak a felvásárlással. Az állandó bizottság javasolta a szövetkezet vezetőségének, hogy szálljon ki a körzetekbe és magyarázza meg a dolgozó parasztoknak a szövetkezet feladatait, a szövetkezet útján történő értékesítés előnyét. Ez megtörtént és az eredmény sem maradt el. Egy hét alatt 25 százalékkal több mezőgazdasági terményt vásároltak fel, mint az előző héten.

A végrehajtó bizottság rendszeresen, munkaterv alapján szervezi meg a gyűléseket. A gyűléseknek mindig előre meghatározott napirendje van. A gyűléseken megtartott jelentéseket kollektíven készítik el. Így például az október 20-án megtartott végrehajtó bizottsági ülésen, amikor a begyűjtési kérdést vitatták meg, a jelentés elkészítésével a begyűjtési felelőst bízták meg, aki Hodor Teodor, Purescu Vasile képviselőket vonta be a jelentés elkészítésébe. A jelentés ezáltal élénk vita tárgyát képezte.

Néptanácsaink a tömegkapcsolatok sokféle szervezeti formáját alkalmazzák, azaz, hogy biztosítsák a tömegek tevékeny részvételét a kormány- és pártvezetőkkel való kapcsolatban. Az egyik ilyen szervezeti forma az állandó bizottság.

Pélén öt állandó bizottság tevékenykedik. Régebben ezek a bizottságok nem működtek kielégítően. Most a néptanács végrehajtó bizottsága megjelöli számukra az egyes problémák tanulmányozását és ezáltal nagy segítséget nyújt a néptanácsnak. A helyi erőforrások feltárásának kérdését tanulmányozás végett a község gazdálkodási, költségvetési és pénzügyi állandó bizottság elé terjesztette. Az állandó bizottság tanulmányozta a kérdést. Mivel a község határában nagyterjedelmű mocsaras, cserjés, nádas terület van, az állandó bizottság javasolta a nád és sás értékesítését. A néptanács végrehajtó bizottsága elfogadta a javaslatot és ráterít annak végrehajtására. Csúpan a nád értékesítése több mint 3000 lej jövedelmet eredményezett.

Ugyanezt a kérdést tanulmányozta a mezőgazdasági állandó bizottság is — mivel az említett terület gazdag csomózott talaj. A tanulmányozás alkalmával azt tapasztalták, hogy lecsapolással — amely megvalósítható — nagy területet lehet termékenyíteni.

Az állandó bizottságok nagy segítséget nyújtanak a végrehajtó bizottságnak feladatai megvalósításában. Azelőtt Pélen az állandó bizottság mindössze 3-4 emberből állt, amely így nem végezhetett jól munkát. Most bővített aktívával dolgozik a bizottságok. A tanügyi, kultu-

rális- és művészeti állandó bizottság például tíz tagot — tanárokat, tanítókat és kulturális munkásokat — foglal magába. A tíz tagot az állandó bizottság eredményes munkát véggez.

A képviselők szerepe a község életében

A néptanácsi képviselők fontos szerepet töltenek be a község időszakos kérdéseinek megoldásában. Jól ismerik a dolgozó parasztok szükségleteit, kéri tanácsukat és támogatásukat a különböző kérdések rendezésében. Havonta, rendszeresen megrendezik találkozóikat a választókkal és elemzik a felmerülő kérdéseket. A találkozókon élénk vita — a bírálat és önbírálat — szellemében oldják meg a felmerülő kérdéseket. Szükség esetén határozatokat hoznak. Így történt ez október második felében is, mikor a 13-as számú körzetben (képviselek Hodor Teodor) a begyűjtési kérdést vitatták meg, bírálták azokat a dolgozó parasztokat, akik nem teljesítették beadási kötelezettségüket. Majd határozatot hoztak, hogy november 7-én fogadják a 100 százalékkal eléget tesznek hazafias kötelezettségüknek. A határozatot teljesítették.

A néptanács végrehajtó bizottsága, azért, hogy helyesen oldja meg a dolgozókat kérésait, meghívja gyűléseire a kerület képviselőit is. Mivel a képviselők ismerik a gazdasági, minden család, kerületi problémáit, nagy segítséget nyújtanak a végrehajtó bizottságnak a kérések helyes elintézésében.

Az állampolgári bizottságok tevékenysége

A néptanács tömegkapcsolatának másik formája az állampolgári bizottság, amelyet az illető választókerület lakosai választanak meg. A választókerület képviselője támogatja az állampolgári bizottságokat és szoros kapcsolatot tart velük.

Pélén az állampolgári bizottságok rendszeresen tartják gyűléseiket, ahol ismertetik a kerület képviselőjével a választók sérelmét és javaslatokat terjesztenek elő. Egy alkalommal az ötödik választókerületben az állampolgári bizottság gyűlésén Hartau Gheorghe javasolta Bujdosó Mihály képviselőnek, hogy a község járdáira szórjanak homokot, vagy pedig cementlapokat helyezzenek el. Ezenkívül egy ezer méteres út megjavítását javasolták. Bujdosó elvtárs a javaslatot a néptanács végrehajtó bizottságához továbbította, amelynek alapján megkezdtek a munkálatokat. A 6-os számú választókerületben Hartau Dumitru elvtárs az állampolgári bizottság gyűlésén a községben lévő árterít kiut megjavítását javasolta Sfásie Floarea képviselőnek. A javaslat így a végrehajtó bizottság tudomására jutott, amely tanulmányozta a kérdést és hamarosan megjavította a utat.

Az eredmények azt mutatják, hogy a péli néptanács végrehajtó bizottsága jól szervezte meg munkáját. A tapasztalatserű részvevő elvtársak hozzászólásaikban megköszönték a rajoni néptanács végrehajtó bizottságának, hogy megismertette velük a péli néptanács szervezeti munkamódszereit, és vállalták, hogy visszatérve községükbe ők is alkalmazzák majd a bevált módszereket.

Huma Mihály

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége mellett működő Párttörténeti Intézet tudományos ülészaka

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége mellett működő Párttörténeti Intézet december 8-án, 9-én és 10-én tudományos ülészakot tartott az RMP második kongresszusának tiszteletére. A tudományos ülészak a Román Kommunista Párt 1945 októberi országos konferenciájával foglalkozott, amelynek ez év novemberében volt a 10. évfordulója.

Az ülészakot C. Pitrulescu elvtárs nyitotta meg.

Az ülészakon a következő közléseket olvasták fel:

1. — A nemzetközi helyzet az RKP országos konferenciája előtt (Gheorghe Matei és Iacob Adam); 2. — Az ország gazdasági helyzete az RKP országos konferenciája előtt (M. Tomescu és Lányi György); 3. — Az ország belpolitikai helyzete az országos konferenciája előtt (1944 augusztus 23 és 1945 október között) (A. Roman); 4. — Az RKP országos konferenciáján kijelölt feladatokkal kapcsolatban a következő közléseket olvasták fel:

4. — Az ország gazdaságának helyreállítása (E. Hutter és Gh. Badrus); 5. — Románia átalakítása elmaradt országok ipari-ágrárszervezéséig (Popa Gherasim); 6. — A munkások és a dolgozó parasztok szövetségének megszilárdítása — a népi demokratikus rendszer alapja (N. Lupu és E. Ciurea); 7. — A marx-lenini tanok alkalmazása a nemzetiség kérdésben (P. Pruneanu és Robotos Imre); 8. — A népi hatalom megszilárdításáért és fejlesztéséért folyó harc (Al. Tanase és N. Lupan); 9. — Az 1945 októberi országos konferencián megvitatott pártépítési kérdések (P. Niculescu-Mizil).

A közlések megvitatása során felkeltették a következő elvtársak: N. Constantinescu, Al. Tanase, Gheorghe Matei, Ervin Hutter, Mihail Frunza, P. Lucaci, S. Stăru, T. Iordacheșcu, Stefan Voicu, Haupt György, Ion Berceanu, A. G. Vaida, Mihail Gheorghe Bujor, Ion Ceterchi, Varga B. László, Nicolae Munteanu, Maria Covaci, Eliza Capus, Traian Udrea, Victor Rata, Gh. Badrus és Mihail Roller.

Az ülészakon részt vettek párt- és állami aktivisták, a felső pártoktatás szakemberei, akadémikusok, egyetemi tanárok, az akadémia Intézetének és a bukaresti, lasi, kolozsvári, galati, marosvásárhelyi, temesvári és más állami felsőoktatási intézetek több tudományos kutatója.

—O—

Találkozás volt illegális harcossal

Az elmúlt napokban tanulóújságunk találkozott Engel Magda volt illegális kommunista harcossal. Engel elvtársnő részletesen beszélt a Kommunista Romániai Pártja 1929. és 1944-es évek közötti illegális harcáról. Az előadás után kérdéseket intéztünk az elvtársnőhöz, amelyekre kimerítő választ kaptunk.

A megbeszélés után Balogh Emilia és Farkas Judit virágot nyújtottak az előadónak és megköszönték fáradságát.

Wieser Magdolna, levelező

Németország reakciós egyesítése a porosz szellem feltámadását jelenti

A modern Európában Poroszország a reakció jelképeként szerepelt a német birodalomban. A középkor folyamán létező apró német államok közül Poroszország a XVII. században vált ki, hogy aztán újabb egyesüljön a német birodalomban. Poroszország eredete Brandenburgban van, amely egy határállam, tehát egy olyan katonai alakulat, amelyet azért létesítettek, hogy biztosítsák a szláv népek területére való behatolást. 1415-ben az országban a Hohenzollern uralkodtak. Ettől az időponttól kezdve a Hohenzollern állandóan bővítették országukat, többek között bekebeleztek a porosz hercegséget is.

Hitler a Mein Kampf-ban beismeri Poroszország reakciós jellegét, a Brandenburg-Porosz államot, amelyet a német történelem „egyik maradandó gyűlölcseinek” nevezett. Az egyik Hohenzollern herceg 1700-ban Poroszországot királlyá lélt és I. Frigyes majd, II. Frigyes uralkodása alatt a XVIII. század folyamán Poroszországot a világ legerősebb államává változt.

Poroszország hatalmát három tény támasztotta alá: elsősorban a földesurak, vagy ahogy ezeket nevezték: a junkerek, akik feudális földsereg, és ok szolgáltatták a hadsereg, a közigazgatás és a diplomácia számára a kádereket.

A XIX. század elején, amikor a francia forradalom eszméi elárasztották egész Európát, a porosz földesurak egy 1653-ból származó törvényre hivatkoztak, amelynek alapján „a nemességnek joga van megőrizni az ur birtokait, és ezeken gyakorolhatják főúri jogait a parasztok felett, ugyanakkor mentesek minden adófizetés alól”.

A porosz államot aldtámasztó második tény a földesurak jegyves hadserege.

A harmadik abban nyilvánult meg, hogy amennyiben területi kérdésekről volt szó, a porosz hadvezérek száműzték lelkiismeretüket, és a háborúisülés valódságok hulluszát vált. A porosz hadvezérek állandó hadakozásban álltak valamennyi német királlyal, akárcsak nem német szomszédokkal.

A II. Frigyesről kezdve — jegyzi meg Engels — Poroszország az egész Németországban és Lengyelországban nem látott mást csak egy nagy földterületet, amelyen hódításait elvégezheti és zsákmányait hazaszállíthatja”.

A XIX. században a haladás erőt azon a ponton voltak, hogy megszűntessék a porosz hadvezérek uralmát. Ez akkor volt, amikor a Napoleon elleni harcot kezdeményezték. A néptömegekre való támaszkodás szükségessé vált. A földesurak behatoltak a városok közigazgatási szervei közé.

Az azonban Poroszország feudális berendezése nem szűnt meg teljesen és Napoleon bukása után a nemesség és a király kézbevette az államhatalmat. A feudális nemesség és a nagybúrsoázia egyesülése jellemezte Poroszország ki-fejlesztését.

Ez az egyesülés eléggé erős volt ahhoz, hogy ellendálljon az 1848-as mozgalmaknak. A forradalom németországi célkitűzését igen határozottan voltak. Meg kellett szüntetni a még fennálló feodalizmust, szét kellett rombolni a porosz reakciós uralmat, hogy az egész Németországot egyetlen nemzeti állammá egyesíthessék.

Berlinben felállították a barikádokat. A főváros munkássága ajánlotta segítségét a porosz nemzeti egyesítésnek, amelyet a király kénytelen volt összehívni.

„A berlini munkások — mondják — felajánlják kezüket és vérüket minden olyan ellenség leküzdésére, aki a nép szabadsága ellen foglalt állást”.

A német burzsoázia azonban félt a proletariátustól, amely nyilvánvalóan sokkal erősebb volt, azonban ahelyett, hogy megvalósult volna a burzsoázia és proletariátus szövetsége a földesuri rendszer megdöntésének érdekében, mindezlet megszűntette Bismarck Poroszországot, amelyre a burzsoázia rábízta Németországot sorsát. Ezt az egyesítést erőszakkal sikerült végrehajtani. Ismeretes Bismarck híres beszéde.

„Németországnak a szeme nem Poroszország liberalizmusa, hanem ereje felé irányul. Nem a szónokok, és nem a nagy ügyeket eldöntő többség határozza a döntő fontosságú ténnyezők évszázad életében, hanem az intézkedéseket vassal és vérrel kell végrehajtani”.

Igy született meg az új Poroszország, ahol egyrészt a keleti junkerek, másrészt a nagytőkések uralkodtak.

Az 1918—1919-es forradalom a haladó német erők számára a harmadik alkalommal szolgáltatta. A proletariátusnak vezetősége volt a forradalmi munkásbizottság, Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg és Wilhelm Pieck vezetése alatt. Ezalkalmmal a forradalmi erőt a munkásbizottság szolgáltatta. Jobboldali szociáldemokraták pedig reakcióként szerepeltek. A proletariátus legyőzte. A porosz királyság megszűnt. Azonban a porosz káderek megmaradtak és a porosz szellem továbbra is fennmaradt a reakció erőt és igyekezett újabb egyesíteni a földesurakat és a nemességet az ipar és a pénzügyi keretén belül.

Ez a Poroszország nemcsak Németország határain belül fejtette ki tevékenységét. Egész Európában ellenforradalmi szerepet játszott. Németország reakciós újragyesítésének támogatása tehát, a porosz szellem feléledését jelenti.

JEAN BRUHAT

(Megjelent a l'Humanitében)

Emlékezzünk 1918 december 13-ra

szerzett tapasztalatait tanulságait. A becsületes dolgozók milliói békét vágytak és ellenálltak minden olyan törekvésnek, amely Romániát az oroszországi proletariátus elleni harcra akarta vezetni. A katonaruhába öltöztetett munkások és parasztok saját ügyüknek tekintették az orosz forradalom győzelmének ügyét. Odesszában, Poltavában és Kievnben román forradalmi egységek létesültek. Sokan fraternizáltak a vörös hadsereggel. A moldovai román katonák sorában széles körben elterjedt a jelszó: „El a kezekkel Szovjetországért!” A reakciós román kormányt azonban nem lehetett eléríteni utjáról. A munkások tály ehhez gyengének bizonyult, mert ekkor még nem volt egy utópia forradalmi pártja. Így Bessarabia elfoglalása befejezett tény volt. Ezután, az események gyorsan perogtek. A burzsoázia megköfötte a hírhedt „bustei békét”.

Mindenek a tények hozzájárultak a munkásosztály forradalmosodásához. A proletariátus az ország minden részén sztrájkot szervezett. Ezeknek az élén a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására alakult kommunista csoportok állottak. 1918 tavaszán egymást érik a munkásosztály megmozdulásai, amelyeknek határozottan politikai jellegű van. Márciusban a lasi CFR munkások szerveznek sztrájkot, júniusban a bukaresti nyomdászok, augusztusban pedig a lasi, galati és Birlad-i vasutasok, akiknek harcai

összefonódnak a Prahova-völgyi petróleumi munkások hősies küzdelmeivel. Ezek az akciók nemcsak gazdasági követelésekért, hanem politikai követelésekért is voltak. A különböző iparágakra kiterjedő bukaresti és vidéki munkásharcok kerekében zajlott le a Sietea és Minerva üzemek nyomdai munkásainak sztrájkja is.

A forradalmi hullám átfogta az egész országot. A reakciós kormány gyorsan végezni akart a belföldi mozgalmakkal, hogy nyugalmat teremtsen Európá e részén. Elégelt akart tenni annak a feladatnak, amelyet magára vállalt, vagyis annak, hogy betöltsék a világ reakció zsandárjának szerepét a szocialista forradalom ellen. A kormánynak ez a mesterkedése azonban a munkásosztály összefogásához vezetett.

Közvetlenül a fegyverszünet megkötése és a német csapatok kivonulása után, Bukarestben több, mint 3000 összerült vasuti munkás 1918 november 17-én kimondja a vasuti munkások szakszervezetének újragmegalakítását. A gyűlés memorandumot szerkeszt, amelyet előterjeszt az igazgatóságnak. A dohánygyár 5000 munkása 1918 december 3-án sztrájkba lép, s 12 napra megbénítja a vállalat valamennyi ágát. A sztrájkharcok ereje fokozódik és külföldre iparágakat ragad magával. Ekkor lépnek sztrájkba a Sietea és Minerva üzemek nyomdászai is. A munkások elhatározzák, hogy küldöttséggel menesztenek az iparügyi

minisztériumba, tárgyalások folytatására. Ugyanakkor gyűlést hívnak össze, amelyen a munkásküldöttségnek be kellett volna számolnia a minisztériumban folytatott tárgyalások eredményeiről. Miközben a küldöttség a minisztériumban tárgyal, a kormány csapatokat helyezett el a szakszervezetek székháza felé vezető Cimpaneau utcán.

1918 december 13-án délután a munkások oszlopba sorakozva vonultak a szakszervezetek terme felé. Margineanu tábornok, a király és a tökök földesuri kormány utasítására a leitatott katonaságnak parancsot adott, hogy löjjenek a tüntetőkhöz. Több mint 100 halott és sebesült esett a vérfürdő áldozatául.

I. C. Frimu-t, a munkásmozgalmat hős vezetőjét letartóztatták és megkínózták. Néhány héttel a Nemzeti Színház-terti megszállás után meg is halt. Frimu meggyilkolása, s a megmozdulás elfojtása nem tudta megakadályozni a munkások harci lendületét. I. C. Frimu temetése a munkások tüzeinek nagy tüntetésébe csapott át.

A Nemzeti Színház-terti vérfürdő után a burzsoázia még jobban fokozta a terrort. A liberális kormány mindenek ellenére sem érte el célját. 1918 december 16-án 6000 vasuti munkás hagyja abba a munkát és a közmunkaügyi minisztérium felé indul, hogy kiharcolja követeléseinek kielégítését. A csekély engedményeket azonban hatálytalanítja a gyakorlatban a lej értékének szakadatlan esése és az élelmiszerárak újabb emelkedése, ami annak volt következménye, hogy a kormány nagy katonai kiadásokat eszközölt a szocietellenes agresszió megszervezése érdekében.

Az 1918. évet követő időszak bizonyította azt, hogy a burzsoázia nem tudja megőrizni a munkásosztály harcikészségét, lendületét. 1918-1920 között a forradalmi megmozdulások hulláma magára ücs pott. Mindezek megerősítik Leni szavait: „Minden számunkra ellenséges államban nőnek a baráti erők például Finnországban, Lettorszában, Lengyelországban, Romániában. A nagy- és kispolgárság minden olyan kísérlete, amely egy ellenünk irányuló koalíció létrehozásán fáradozik, megbukott”.

Noha a munkások és parasztok harcait nem koronázta teljes siker, mégis ezeknek a harcoknak az a jelentősége, hogy ekkor hullott le a lepel a jobboldali szocialista vezető politikájáról, s igazolást nyert: a munkásosztály érdekeinek védelmére csak a kommunizmus. A történelem felfedte tehát a Kommunista Párt megalakításának szükségességét. Ennek alapján jött létre 1921 május 8-án a Kommunista Romániai Pártja. Ez a párt vezette a továbbiakban népi harcát a szabadságért és boldogságért. A tények bebizonyították, hogy a kommunista pártja vér a tömegek véréből, melyet minden szál a néphez köt.

A munkásosztály által hozott áldozatok nem voltak hiábavalók. Ma, amikor dolgozunk a II. nártkongresszusra készülődnek, gondolatunk azok felé szállnak, akik vérüket írták be a történelembe, hogy a pártvezette munkásosztályt dolgozó parasztszakszervezete az egyetlen olyan erő, amely nagy feltételek képes, amely boldog életünk felépítésének záloga.

Sz. D.

Hazánkban, a népi demokratikus rendszer évei valamennyi dolgozóknak meghozta a napfényt, boldog életet. Örökre eltűnt a kizsákmányolás, a holnap bizonytalansága, a nép alkotó munkája nyomán mindegyre jobban kibontakozik a sokatigéző jövő. Ma már minden dolgozó joggal mondhatja magát az ország gazdájának, teljesjogu honpolgárának, szabad embernek. De a szabadsághoz vezető út nem volt sima, minden göröngyös, mentes. Sokszor festette vörösrre azt a munkásosztály legjobb fiainak vére. 1918, 1920, 1930... ennek az utnak mindmég annyi emléktáblái. Némünk emlékeztetébe mélyen bevéődtek a megpróbáltatások ezek a nehéz napjai. És most, a Nemzeti Színház-terti vérfürdő 37. évfordulóján, fordítsuk a történelemkönyv lapjait a munkásosztály 1918 december 13-i harcainak fejezetéhez.

Ekkor az ország a pusztulás képét mutatta. Az első világháború mely sebeket vágott. A gazdasági helyzet katasztrofális volt. Az idegen tőke beáramlása még fokozottabb ütemben indult meg. A német monopoliomok kezdtek kiszorítani a nemzetgazdaság különböző ágáiból és helyüket az amerikai, angol, francia, belga monopoliomok foglalták el.

Románia gazdaságának legnagyobb szektora továbbra is a mezőgazdaság maradt. Ezt a mezőgazdaságot, amely annyira kezdetleges eszközökkel dolgozott, az imperialista háború teljesen kimerítette. A lakosság kenyérelállása vesztelben forogott. Érthető, hogy a munkások és parasztok még jobban nyomorogtak, mint valaha.

N. A. Bulganyin és N. Sz. Hruscsov Kasmirból visszatértek Delhibe

SZRINAGAR. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

N. A. Bulganyin és N. Sz. Hruscsov — G. M. Bahsinak, Kasmir miniszterelnökének kíséretében — december 10-én délelőtti látogatást tettek egy szrinagari állami üzletben, amelyben kasmiri kézművesek készítményeit adják el. A vendégek megcsodálták a kiállított művészi hímzéseket, sálakat, szőnyegeket, ékszerárkat, metszeteket és faharagókat. Juvardzs Karan Singh, Kasmir Szadar-i-risza, palotájában ebédet adott Bulganyin és Hruscsov elvtársak tiszteletére.

Az ebédet részt vettek a szoviet vendégek kíséretében levő személyek, Kasmir részéről pedig a kormány tagjai, élükön G. M. Bahsi miniszterelnökkel, valamint magasrangú kormánytisztviselőkkel.

Az ebédet a Szadar-i-risza és N. A. Bulganyin beszédet mondottak. A Szadar-i-risza — Zsamnu és Kasmir népe és kormánya nevében — szívélyesen üdvözölte a vendégeket.

A Szadar-i-risza a következő beszédet mondotta:

N. A. Bulganyin beszéde

Szadar-i-risza! Szívünk mélyéből köszönjük a meleg és szívélyes fogadtatást, a hozzánk intézett üdvözlő szavakat. Nagy örömmel fogadtuk a meghívást, hogy látogassunk el Kasmirba. A szovjet emberek jól ismerik Kasmir eredeti és gazdag kultúráját. Kasmir sok jeles tudóst, történészt, írókat, politikusokat és művészt adott Indiának.

A Szovjetunióban igen nagyra értékelik a szorgalmas és tehetséges kasmiri kézművesek munkáját. Mi sem csalódtunk a tekintetben. A helyi kézművesek művészi munkáiból rendezett kiállításon, ma ismét meggyőződésünk, hogy a tehetséges és szorgalmas kasmiri nép, India többi népeivel együtt, további sikereket fog elérni a gazdasági és kulturális építésben.

Helyesen mondotta Szadar-i-risza, hogy a Szovjetunió és India együttműködése az utóbbi időben különösen gyorsan fejlődik a jékés együttműködés már ismert ötelve alapján. Ezek az elvek nemcsak biztosítják országaink békés együttműködését, hanem egyúttal előmozdítják a béke megteremtését és a népek biztonságának közös ügyét is.

A Szovjetunió következetes harcot folytat a nemzetközi feszültség enyhüléséért, az államok közötti bizalom megerősödéséért, a nemzetközi kérdések tárgyalásait utján való rendezéséért és teljes megoldásáért.

Meg vagyunk győződve róla, hogy a nemzetközi feszültség igazi enyhülése elérhető, ha helyreáll az általános kölcsönös bizalom, aminek kifejezése kell juttatja a katonai tömörítések leállításának politikájáról való lemondásban, a fegyverkezés hátsza beszűntetésében, a fegyveres erő és a fegyverzetek fokozatos csökkentésében, az atom- és hidrogénfegy-

gyományos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

gyomrányos jószomszédi és baráti kapcsolatok állandó fennmaradását, a biztonságos történelmi okokból az utóbbi időkig nem fejlődtek ki közöttünk szoros kulturális kapcsolatokat. Most, amikor független szuverén köztársaságok lettek, a békés együttműködés magasabb szintjére emelkedett a kölcsönös megértés jött létre India és a Szovjetunió között. Ez a barátság jó előjel a világ békéjének megerősítésének és fennmaradásának és olyan feltételek kialakításának az útján, amelyek között minden energiánkat az emberi jólét megteremtésére szentelhetjük. Mi, kasmiriak, India többi tartományában élő polgártársainkkal együtt, örömmel üdvözöljük ezt a történelmi folyamatot.

Engedje meg, hogy ismét megköszönjem Önöknek, amiért megistizték látogatásukat, és kifejezzem azt a reményemet, hogy országaink barátsága szüntelenül erősödni fog. Dzsá Hindl (Eljen India). (Viharos taps.)

Ezután N. A. Bulganyin mondott beszédet.

A Biztonsági Tanács munkálatai

NEWYORK. (Agerpres.)

A Biztonsági Tanács december 10-én megvitatotta a 18. állam felvételére vonatkozó javaslatot, amelyet, mint ismeretes, a közgyűlés 90 szavazattal többséggel már elfogadott.

Munroe (Új-Zéland), a Biztonsági Tanács elnöke, aki a gyűlést megnyitotta, kérte a Biztonsági Tanács tagjait, hogy fogadják el a 18. állam felvételére vonatkozó javaslatot. Munroe kijelentette, hogy a Biztonsági Tanács köteles tekintetbe venni a közgyűlés döntő többségének véleményét.

Delande (Peru), Dixon (Nagy-Britannia), Szoboljev (Szovjetunió), Alpaud (Franciaország), szintén kéri a határozati javaslat elfogadását.

Cabot Lodge, az USA képviselője kijelentette, hogy tartózkodni fog a szavazástól.

A Kuomintang képviselője — folytatva obstrukciós taktikáját — kijelentette, hogy ellenzi a Mongol Népköztársaság felvételét.

A Biztonsági Tanács folytatja munkálatait.

—O—

Rövid külföldi hírek

Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság Államtanácsának elnöke december 9-én fogadtást rendezett az Otto Grotewohl vezetésével Kínába érkezett Német Demokratikus Köztársaság kormányfőjének és tagjainak tiszteletére.

Az amerikai kormány elhatározta, hogy Bagdadban külön szervezetet létesít, amely összeköttetést kapcsoltat majd a bagdadi paktumban résztvevő országok és az amerikai kormány között. A szervezetet az USA iraki nagykövetségének egyik tanácsosa fogja vezetni.

Jaksmi Menon, az indiai külügyminisztérium parlamenti titkára a parlament felsőházában — az államok tanácsában — kijelentette, hogy a goal portugál hatóságok ez év szeptember 6-án 150 embert vettek őrizetbe, mert Goa Indiához való csatlakozása mellett foglaltak állást.

Dávid Marshall, Singapore angol gyarmati miniszterelnöke december 9-én Londonba érkezett, hogy ott Singapore függetlenné nyilvánításáról tárgyaljon az angol kormánnyal.

A. P. Volkov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Szövetségi Szovjetjének elnöke és V. T. Lacsiz, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Nemzeti Szovjetjének elnöke december 9-én a Kremlben fogadta a Lengyel Népköztársaság Szovjetjének küldöttét, amely a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének meghívására érkezett Moszkvába.

A Pekington nyugatra fekvő Jundzsinhe folyó Guantingben elkészülték a kínai szakemberek által épített és kínai gyártmányú felszereléssel ellátott első vízierőmű főbb részeit. Rövidesen befejezik az első gépcsoport beszerelését.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozata az irodalomban jelenkező jobboldali elhajlással kapcsolatban

BUDAPEST. (Agerpres.) — Az MTI jelenti:

Az IRODALMI UJSAG december 10-i száma közli a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozatát a mai magyar irodalomban jelentkező jobboldali elhajlással kapcsolatban.

A határozat hangsúlyozza, hogy számos, a parasztság életével foglalkozó költemény, novella és irodalmi jellegű cikk, a szocialista fejlődési uttól idegen, kistulajdonosi felfogásokat tükrözi és támogatja.

Egyes írók — mondja a határozat — megelégedtek arról, hogy a népet kell szolgálniuk.

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége megállapította — hangzik a továbbiakban a határozat — hogy a jobboldali opportunizmus jelenleg a legveszélyesebb, nyílt és szervezett formában jelentkezik az irodalomban.

A határozat hangsúlyozza, hogy számos, a parasztság életével foglalkozó költemény, novella és irodalmi jellegű cikk, a szocialista fejlődési uttól idegen, kistulajdonosi felfogásokat tükrözi és támogatja. Egyes írók — mondja a határozat — megelégedtek arról, hogy a népet kell szolgálniuk.

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége megállapította — hangzik a továbbiakban a határozat — hogy a jobboldali opportunizmus jelenleg a legveszélyesebb, nyílt és szervezett formában jelentkezik az irodalomban.

Közlendmények

A francia grafikai kiállítás, valamint a tartományi múzeum történelmi és művészeti osztályai, megtekinthetők a Kulturpalotában vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 16—19 óra között.

Az aradi gépközpont (Kogalniceanu utca 45.) sürgősen alkalmazkípesített munkásokat: szerelőket, Diesel-motor szerelőket, segédmunkásokat, esztorgályosokat, lakatosokat, asztalosokat és kőműveseket.

A CEC tartományi igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy székhelyét a Horia utca 2. szám alá (a Banca de Investiții volt helyiségébe) helyezte át. A CEC pénztára naponta 8—2, délután 5—7 óráig van nyitva, vasárnap pedig 10—1 óráig. Az ILLA részére a házberendezések ugyanitt történnek naponta reggel 8—fél 1 óráig, szerdán és pénteken délután 5—7 óráig.

Az Aradi Állami Filharmonia szerdán, december 14-én este 8 órakor a Kulturpalota kistermében tartja ezévből első kamarazenei hangversenyét. Műsoron: Corelli, Teelman, Pugnani, Kreisler, I. S. Bach, Schumann, Brediceanu, Grieg, Gounod, Dima, Giuck, Eliade és Bratuns művei.

44 hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: december 18-ig: Rio Escandido. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: december 18-ig: A mexikói lány. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: december 18-ig: Déri-né. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: december 18-ig: Rio Escandido. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

„UJ IDOK” mozi: december 18-ig: 6 órakor a háború után. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi: (Gáj): december 14-ig: Szeptembertől. Előadások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„DECEMBER 30” üzemű film: zínház december 17—18-ig: A mi bajnaink. Előadások: 4 és 6 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): december 14-ig: Gyöngyvirágtól lombhullásig. Előadások: 5 és 7 órakor.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Gradiste): december 13—15-ig: Fanfan la Tulipe. Előadások: naponta 6 órakor, vasárnap: 2, 4 és 6 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: (Lippa): december 14-ig: Az én Fábian barátom.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): december 14-ig: A Valorgue-i pék.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): december 14-ig: Argentínától Mexikóig.

Alekszandar Vucso, a mai jugoszláv irodalom egyik ismert egyénisége, a Jugoszláv Írószövetség főtitkára 1889-ben született, több verseskötetet és regényt írt. Az alábbi regényrészlet egy 1953-as irodalmi almanach-ban jelent meg.

A tábor némaságát a fekete krombi-kabátos igazgató törte meg, s ezzel egyúttal szétfoszlatta a megvőrt foglyoknak a személyéhez lüzdő utolsó reményeit is. Hangos ceremóniával jelent meg a főkapuánál, amelyre azonban az ablakoknál álló emberek közül ezen a fagyos, hófútt napon senki sem figyelt. Csak akkor dobbant beléjük a felismerés, hogy valami nem várt dolog történik, amikor az igazgató által vezetett menet az udvart átszelve keskeny út fagyos göröngyét ropogtatva, sötét kigyóként tekergett az épület főbejárata felé. Az élen a klasszikus háromszög alakúra hízott igazgató, egy láncon farkaskutyát vezető elegáns Gestapo-örngy és egy ismeretlen nédcista magasrangú tiszt. Utána a hírdett rendőrgyökök hosszú sora, s végül három csendőrszolg.

A halálra váró emberek minden figyelmét egyszerre arra a helyre összpontosult, ahol a hóhatárosított két utacska keresztelte egymást. Vaion a menet balra fordult, vagy folytatja útját az épület felé. Mintha ez számukra nem lett volna mindegy, hiszen senki sem tudta sem magának, sem másnak megmagyarázni, hogy soruk szempontjából ez vagy amaz a megoldás jelent-e a nagyből kilátszó oszlop irányában balra tért és Dragan a fordulóánál tisztán látható mind egyiküket.

Ami azután következett, Draganban kitörőhözhetetlen éles képet keltett a táborról, száműzetésükről, fogásukról, minden borzalmat magába fojtó zárt világukról.

Az ablakoknál álló emberek száza, s a hátuk mögötti ezrek (az utóbbiak, mint láthatatlan periszkópok) át szemmel követték az ignékök háthorizontát menett. Ennyi áldozat előtt még sohasem jelent meg ennyi pribék egyszerre. Nézték az ég szemekkel, mert nem volt a rácsok mögötti közülük egy se, akinek lezáróbb kettővel, hárommal, néhányankal tizze is, ne lett volna egy egész életre szóló leszámlálva. Nem volt közülük egy sem, aki pusztá ököllal ne ment volna neki gazdettekel bemocskolt, elállatásodott ábrázatuknak.

A menet alig tűnt el az épület mögött, amikor a 19-es szoba lakói, körülbelül száz, nagyreszt fiatalabban a homolyi partizán csapattesthí kiözönlött az udvarra. A két-hónapi börtönélet után a társasággal, a szabad, éles éghőttal és a tiszta hóval való találkozásuk egyekesen azt az esztelen kívánságot ébresztette, hogy visszatérjen saját szobájába, saját vackára, ahol már megszokta, hogy bánattal átitatott emlékekkel éljen. Egyesek pedig az idő menetét szerették volna maggyorsítani. Leszámlálni azokkal a vadállatokkal, akik eszeveszetten üldöztek, kínozták és arra kényszerítették őket, hogy rácsok és lakatok mögött éljenek. Zavar támadt. /Zoltak olyanok, akik eszméletlenül félj elvesztve az épület homlokzata elé támofoztak és lerogytak a földre. Egy ideig úgy maradtak rongyos és nyitott ingben ülve vagy fekvve a jeges havon, aztán erejük maradványával a falhoz húzódtak és olyan elszántan vájták bele körmeiket a malterbe, hogy csak a gumibottal való esztelen ütlegek szakíthatták el onnan őket. Azok pedig, akik a bosszual állás tüzeit hordozták magukban,

ALEKSZANDAR VUCSO:

MÁSNAP...

olvan mozdulatot tettek, mint a repülő készülő sárkányok, s úgy meztől vagy rongyos, véres harisnyáiban, ahogyan összekötözve a kőházba hajították őket, találmára kínzóknak támadtak. A nagy lenyúlattól sokan elesetek a hóban, feltápaszkodtak, majd újra elesetek, mindaddig, míg teljesen kimerülve, a csendőrekekre vissza nem penderíteték őket a sorba, melyet úgy látszik minél előbb meg kellett alakítani.

A sor végül is megalakult, sössze-verte, sebesült, a tehetetlen dühűt remegve megrándult a jeges tón, magamozgott haggva azokat az ajukat, akiket már nem volt érdemes verni. Az udvar elcsendesedett. A sejtelmek, melyeket ez a halálos csend a jó és rossz felé irányított, most érték el a tetőfokot és sehéren izzottak az ablaknál, s az ablakok mögött álló emberek szívében.

— Miért vitték oda a 19-es?

— Mi a szándékuk velük?

— Kivégzik őket!

— Nem, hazaengedik!

— Talán Norvégiába szállítják?

— Nem. Nemtörzsházba!

— Csak kihallgatásra vitték őket?

— Talán kísérletezni akarnak velük?

— „dass man während der Erschiessung keine seelichen Hemmungen bekommt.”

— Gázkamrába hurcolják mindannyiukat!

— Nem, rendkívüli ellátást kapnak inkább!

— A Nédcis hadseregbe kényszerítik őket!

— Nem, a Lyotics hadseregbe.

Dragan feje körül fojtott suttogás ként rajzoltak ezek a kérdőjelek.

Egyszerre megnémultak: az épület bal szájánál felelő felbukkant a sor elejé, a 19-esek tértek vissza

Az ablakoknál állók végsőkéig megfeszítették minden idegszálukat, hogy megtudják mi történik. A fordulóig azonban a visszatérteken semmi különös nem észlelték. Nehéz, fáradtan, rogyadozó térdekkel jöttek, ugyanúgy, mint amikor elmentek, de szembekerülve az épülettel, tekintetük találokzott, s Dragan észrevette, hogy nagyon sokan megváltoztak. Fájdalom, büszkeség és égő gyűlölet izzott tekintetükben.

Fejük is, mintha örök időkre robbanással vágnak lenne megtörtve, most valahogy megreven, a kimerült, megrokkant testtől különállón, függetlenül mozgott sovány nyakukon. S a tágra nyílt, mozdulatlan szemekben is — mely, mintha véres tűbe lett volna mártva — ott lángolt, vibrált mindez, amit láttak.

A 19-es után a 30